

## Μάθημα των Θρησκευτικών στο Δημοτικό Σχολείο και Νέες Τεχνολογίες (Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτούσια](#)



Η «Πεμπτούσια» έχει σήμερα τη χαρά και την τιμή να φιλοξενεί στις σελίδες της μία νέα σειρά δημοσιεύσεων. Πρόκειται για τη μελέτη του εκπαιδευτικού κ. Κωνσταντίνου Νικολαΐδη σχετικά με τις σύγχρονες προσεγγίσεις στη φυσιογνωμία και στο χαρακτήρα της θρησκευτικής αγωγής, καθώς και τη χρήση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Ευχόμαστε στους αναγνώστες μας καλή ανάγνωση!



Πηγή: [www.infokids.gr/](http://www.infokids.gr/)

**«Σύγχρονες προσεγγίσεις στη φυσιογνωμία και**

# **στο χαρακτήρα της Θρησκευτικής αγωγής. Η πρόκληση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση»**

## **A. Εισαγωγή**

Θέμα της παρούσας εργασίας είναι οι σύγχρονες προσεγγίσεις στη φυσιολογία και στο χαρακτήρα της θρησκευτικής αγωγής, καθώς επίσης και η πρόκληση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η εργασία διαρθρώνεται σε τρία βασικά κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο εξετάζονται οι σύγχρονες προσεγγίσεις στη φυσιολογία και στο χαρακτήρα της θρησκευτικής αγωγής, όπως αυτές διαμορφώνονται σε ένα σύγχρονο και ευέλικτο μαθησιακό περιβάλλον, όπου γίνεται σεβαστή κάθε θρησκευτική και πολιτισμική πολυφωνία και ετερότητα. Στο δεύτερο κεφάλαιο καταγράφονται οι νέες προοπτικές που προσφέρει η πρόκληση - πρόταση των νέων τεχνολογιών, στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται λεπτομερής αναφορά στο σχεδιασμό και στην πορεία υλοποίησης εκπαιδευτικού σεναρίου, στην προσπάθεια του γράφοντος να καταθέσει την εμπειρία του από την εφαρμογή τόσο του σεναρίου όσο και των ΤΠΕ στην πράξη και στα πλαίσια διδασκαλίας του θρησκευτικού μαθήματος στην σχολική τάξη.

Το σύγχρονο Δημοτικό σχολείο, ως σχολείο του «προσώπου» που σέβεται την αυτονομία του μαθητή και της μαθήτριας, αναδεικνύεται ως φορέας που τους δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσουν τη δική τους θρησκευτική παράδοση αλλά και τις θρησκευτικές παραδόσεις των άλλων ανθρώπων, με τους οποίους συμβιώνουν στις σύγχρονες ανοικτές και πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Οι μαθητές διδάσκονται την αγωγή και το ήθος του προσώπου στα πλαίσια μιας προσωποκεντρικής αγωγής, που τους ενώνει σε κοινωνία προσώπων και η οποία -βασιζόμενη στη ζώσα εκκλησιαστική λειτουργική παράδοση- επιδιώκει να προσδώσει νόημα και πολιτισμικό περιεχόμενο στη ζωή τους, ενώ απαλλαγμένη από το δογματισμό υπηρετεί τη ζωντανή σχέση προς τον πλησίον.

Το σύγχρονο Δημοτικό σχολείο μπορεί να διαμορφώσει εκείνα τα κριτήρια που θα υπερβούν στερεοτυπικές αντιλήψεις, καθώς είναι ο χώρος στον οποίο κάθε μαθητής μπορεί να αξιοποιήσει το πολιτισμικό του κεφάλαιο και να συναντηθεί σε μια αμφίδρομη σχέση με τον «Άλλο». Στο χώρο αυτό που υπηρετεί την

ανθρωπιστική παιδεία διδάσκοντας τα παιδιά την αξία της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, της ειρήνης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο σεβασμός της διαφορετικότητας προβάλλει ως η απαρχή κάθε διαπροσωπικής αναφοράς[1]. Καθώς στις μέρες μας προβάλλει έντονο το ενδιαφέρον των πολιτών της Ευρώπης για την ανάπτυξη κοινωνίας δικαιοσύνης και αλληλεγγύης, το θρησκευτικό μάθημα σε μια ευρωπαϊκή χώρα – όπως είναι η Ελλάδα – δεν μπορεί παρά να εστιάσει και στο γεγονός ότι η Ορθοδοξία αναδεικνύει την ανάγκη σεβασμού της ελευθερίας του κάθε ανθρώπου, ανεξαρτήτως καταγωγής, φύλου, παιδείας και θρησκευτικών πεποιθήσεων. Άλλωστε είναι η Ορθοδοξία που τονίζει την αξιοπρέπεια του ανθρώπινου προσώπου, ως θεμέλιου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και που υπογραμμίζει την αναγκαιότητα αρμονικής συμβίωσης σε μια ενότητα που στηρίζεται στη *συμφιλιωμένη διαφορετικότητα*[2].

Εδώ και λίγα χρόνια έχει ξεκινήσει μια γόνιμη και νηφάλια συζήτηση μεταξύ των εκπαιδευτικών (θεολόγων και δασκάλων) και όχι μόνο, γύρω από τη φυσιογνωμία και το περιεχόμενο του μαθήματος των Θρησκευτικών. Ποικίλες και ρηξικέλευθες προτάσεις έχουν κατατεθεί και διαλέγονται μάλιστα μεταξύ τους στην προοπτική της αλλαγής του στενού ομολογιακού παραδείγματος στο θρησκευτικό μάθημα. Στην προοπτική αυτή, ήδη διαμορφώνεται μια νέα συνθετική πρόταση για τη φυσιογνωμία του θρησκευτικού μαθήματος, το οποίο θα έχει μια σαφέστερη νομιμοποιητική βάση και εμβέλεια. Γίνεται λοιπόν προσπάθεια στην παρούσα εργασία, να αναδειχτεί η ανάγκη απαλλαγής του θρησκευτικού μαθήματος από τον όποιο κατηχητικό, ομολογιακό και απολογητικό προσανατολισμό είχε κατά το παρελθόν καθώς και η ανάγκη επαναπροσδιορισμού των διδακτικών πρακτικών του δασκάλου. Ο δάσκαλος καλείται σήμερα να αναδείξει το ρόλο των Θρησκευτικών στο Νέο Σχολείο, που έχοντας ως επίκεντρό τους την Ορθόδοξη παράδοση, γίνονται μάθημα ανοικτό και πλουραλιστικό συνδεδεμένο με τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και αναδεικνύοντας το οικουμενικό πνεύμα της Ορθοδοξίας.

**[Συνεχίζεται]**

[1] Κ. Μαντζανάρη, Η διαλογική συνάντηση του προσώπου. Η διαλογική πρόταση της Ορθόδοξης θεολογίας, στο διαδικτυακό τόπο [http://www.pischools.gr/content/index.php?lesson\\_id=2&ep=36](http://www.pischools.gr/content/index.php?lesson_id=2&ep=36) (ημερομηνία ανάκτησης 27/3/2013).

[2] Α. Γιαννουλάτου, Πανθηρησκειακή Ευρώπη και Ορθοδοξία, στο διαδικτυακό τόπο <http://www.rempitousia.gr/2012/> (ημερομηνία ανάκτησης 27/3/2013).

**Σημείωση Πemptousίας:** Πρόκειται για διορθωμένη και επεξεργασμένη μορφή διπλωματικής εργασίας, που κατατέθηκε στο ΕΑΠ με σκοπό την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου, υπό την επίβλεψη των Καθ. Σταύρου Γιαγκάζογλου και Σπυριδούλας Αθανασοπούλου-Κυπρίου.